



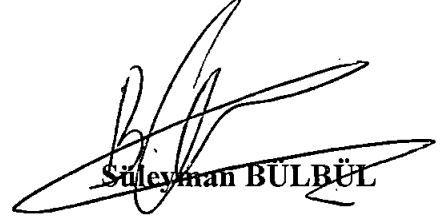
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 03 Nisan 2024
Sayı : 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

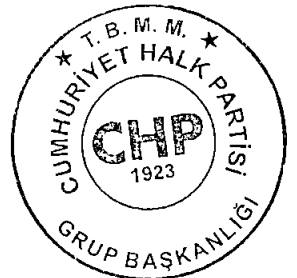
Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.



Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 16-4-2024	Esas No: 2/2097



T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
1 5 Nisan 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
1 5 Nisan 2024
No: 1409817

GENEL GEREKÇE

Gecikme Faizi, genel anlamda alacaklının alacağına geç kavuşması nedeniyle uğradığı zararın giderimini sağlamak veya uğrayacağı kaybın tazminini gerçekleştirmek amacıyla düzenlenmiş bir kurumdur. Diğer bir deyişle faiz, temerrüde düşen borçlunun, alacaklının bu süre içerisinde elde edebileceği faydayı yahut uğradığı kaybı faiz yoluyla tazmin etmesini amaçlamaktadır. Hakkaniyetin bir gereği olarak, borçlunun kusuru nedeniyle alacağına kavuşmakta geciken alacaklının hakları bu yolla korunmaktadır. Ancak, Türkiye gibi enflasyonist ülkelerde alacaklara uygulanan temerrüt faizinin enflasyon oranına paralel olarak belirlenmediği durumlarda para borçlusu, borcunu ödemekte gecikmesi sebebiyle adeta ödüllendirilmekte, alacaklı bakımından ise enflasyon oranında maddi kayıplar meydana gelmektedir.

Kanuni faiz, 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun ile belirlenmekte ve kanun ile belirlenen oranın artırılıp azaltılması hususunda Cumhurbaşkanı yetkilendirilmektedir. Ülkemizde, enflasyon etkisi net bir biçimde hissedilirken enflasyonist ortamın getirdiği belirsizlik, birtakım tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır. Son dönemde artan hayat pahalılığı ve buna bağlı olarak günden güne eriyen alım gücü karşısında mevcutta uygulanan yasal faiz oranı, ülkenin içerisinde bulunduğu gerçeklikten bir hayli uzak kalmıştır. Vatandaşın alacağının zamana karşı korunması için kanuni faiz oranlarının artırılması, bir zorunluluk haline gelmiştir.

Amme alacakları bakımından, ödeme müddeti içinde ödenmeyen kamu alacaklarına vadenin bitim tarihinden itibaren aylık %3,5 faiz uygulanacağı öngörülmüştür. Kamu alacaklarına, tahsilde yaşanabilecek gecikmeler sebebiyle hazinenin kayba uğramaması adına yüksek gecikme faizi uygulanmaktadır. Kamu zararının oluşmaması adına öngörülen düzenlemenin olumlu ve yerinde olduğu değerlendirilmektedir ancak vatandaş bakımından öngörülen kanuni faiz oranlarının vatandaşın zarara uğrattığı hususu gözetilmemiştir. Bu durumun birden çok etkisi bulunmakta birlikte en belirgin etkisi, yargının iş yükünde ortaya çıkmaktadır. Gerçek enflasyon karşısında bir hayli düşük kalan kanuni faiz oranı sebebiyle, borçlu, borcunu ödemekten kaçınmakta ve ödemesini dava sonuna kadar erteleyerek adeta ucuz kredi imkânı elde etmektedirler. Dava neticesinde alınan paranın değeri, uygulanan yasal faiz oranları sebebiyle erimekte ve alacaklı vatandaş zarara uğramaktadır. Temerrüde düşmenin ödeme yapmaktan daha cazip olduğu bir denklemde, yargının iş yükü artmakta ve vatandaş maddi zarara uğramaktadır.

Sözleşme ile belirlenmiş faiz oranları dışında tüm dava konusu alacaklarda yasal faiz uygulandığı gözetildiğinde, bu faiz oranının uygulama alanının oldukça geniş olduğu kabul edilmelidir. Kamu alacakları ve vatandaşlara ait alacaklara uygulanan faiz oranları arasında ortaya çıkan uçurumun vatandaş lehine makul bir dengeye yaklaştırılması gerekmektedir. Bu itibarla, kanuni faiz oranının kamu alacaklarına uygulanan faiz oranının yarısına endekslenmesi neticesinde vatandaşın mağduriyetinin bir nebze de olsa giderilmesi ve vatandaşın alacağının zamana karşı korunması sağlanmış olacaktır. Açıklanan gerekçe doğrultusunda, işbu kanun teklifinin sunulması gerekliliği doğmuştur.

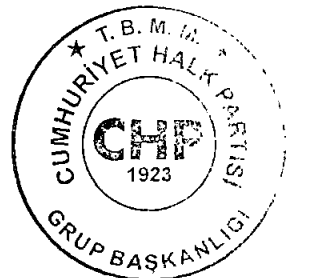


MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile kanuni faiz oranının amme alacaklarına uygulanan faiz oranına endekslenmesi ve bu yolla kanuni faiz oranının kamu alacaklarına uygulanan faizin yarısı olarak tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.



KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZİNE İLİŞKİN KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıda belirtildiği şekilde değiştirilmiştir.

“Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa göre faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse yapılacak faiz ödemesi, amme alacaklarına uygulanan gecikme faizinin yarısıdır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

